

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

J.nr. 2023 - 6811
10. november 2023

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 12. oktober 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 2 (L 23 – bilag 3), som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 2:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen af 10/10-23 fra Politiforbundet, Fængselsforbundet, HKKF Soldaternes Fagforening og Centralforeningen for Stammerpersonel om forringelse af tjenestemænds erstatning for erhvervsevnetab som følge af arbejdsskader, jf. L 23 - bilag 3?”

Svar:

Arbejdsskadeaftalen fra september 2022 indeholder et forslag om at fastsætte årslønnen for alle tilskadedkomne på en ny måde, som skal imødekomme udfordringerne med den gældende årslønsberegning, som er kompliceret og i vidt omfang præget af skøn. Den nye årslønsberegning skal være mere enkel og i mindre grad afhænge af skøn. Forslaget skal dermed medvirke til kortere sagsbehandlingstider hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) i overensstemmelse med intentionerne i aftalen.

Årslønnen anvendes til beregning af erstatning for tab af erhvervsevne og erstatning for tab af forsørger.

Jeg har til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet bidrag fra Arbejdstilsynet, som oplyser følgende:

”Det er korrekt, at tjenestemænd som følge af forslaget som udgangspunkt vil få fastsat årslønnen efter hovedreglen og dermed udelukkende på baggrund af oplysninger i indkomstregisteret.

Efter gældende praksis forhøjes tjenestemænds årsløn i arbejdsskadesager med et pensionsdækningsbidrag, der ikke fremgår af indkomstregisteret. Tillægget udgør i langt de fleste sager 15 pct. Intentionen med at forhøje årslønnen med pensionsdækningsbidraget er, at erstatningen for tab af erhvervsevne udmåles, så tjenestemænd kan fortsætte opsparing til fuld pension. Dette sker på trods af, at tjenestemandsansatte, som afskediges på grund af en arbejdsskade (og får tilkendt tab af erhvervsevne), får ret til fuld pension (også betegnet tilskadedkomstpension), som beregnes på baggrund af den fulde tjenestetid på 37 år, uanset hvor længe de har været ansat.

Tjenestemænd, der afskediges på grund af arbejdsskaden, og derfor får tilkendt tilskadekomstpension, har således ikke et tab af pension. Forhøjelsen af årslønnen efter gældende praksis medfører dermed, at tjenestemænd både får sin erstatning forhøjet for at dække pensionsopsparing og samtidig får den fulde pension. Forhøjelsen af erstatningen indebærer dermed, at de i erstatningen for tab af erhvervsevne får kompensation for et tab, de ikke har.

Andre lønmodtagergrupper med et erhvervsevnetab (for eksempel overenskomstansatte) har et tab ift. pension, idet de helt eller delvist mister muligheden for at indbetale til en pensionsopsparing. De får derfor indregnet pensionsopsparingen i årslønnen, som svarer til den faktiske indbetaling, der er sket, og som fremgår af indkomstregisteret. Det giver mulighed for, at de af erstatningen kan fortsætte indbetaling til en arbejdsmarkedspension eller en anden pensionsopsparing, som er ophørt eller nedsat på grund af arbejdsskaden.

Den nye beregning af tjenestemænds årsløn ligestiller dem reelt med andre lønmodtagergrupper i relation til pensionsopsparing.

Arbejdstilsynet har været i dialog med Medarbejder- og Kompetencestyrelsen. Det er derved blevet klarlagt, at den foreslåede hovedregel i helt særlige situationer potentielt vil kunne medføre et tab. Derfor er der indarbejdet en undtagelse i lovforslaget, der tager højde for disse få situationer, som fx hvor tjenestemanden fortsætter i tjenestemandstillingen på nedsat tid. Tjenestemænd, der som følge af arbejdsskaden potentielt ikke kan opnå den fulde tjenestemandspension, får således fortsat forhøjet årslønnen, så de får erstatning for det potentielle tab af pension. Undtagelsen svarer til gældende praksis.

I relation til de af Politiforbundet fremsendte eksempler på tjenestemænd, bemærker Arbejdstilsynet, at der i ingen af eksemplerne er indgået, at den fhv. tjenestemand, som er blevet afskediget af helbredsmæssige årsager, også vil være berettiget til enten tilskadekomstpension eller almindelig svagelighedspension allerede fra det tidspunkt, pågældende bliver afskediget/tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne og resten af livet – dvs. før pensionsalderen. Dertil kommer et såkaldt ”krone-tillæg”, der også udbetales frem til folkepensionsalderen. Pensionen udbetales sideløbende med en indkomst fra et nyt lønnet arbejde (jf. eksemplerne) og en evt. tilkendt erstatning.

Arbejdstilsynet har efter modtagelsen af nærværende spørgsmål i samarbejde med Medarbejder- og Kompetencestyrelsen beregnet, at den fhv. tjenestemand i de 3 eksempler alt andet lige *efter gældende regler* frem til alder for folkepension opbærer en samlet årlig indkomst, der er mellem 230.000 og 290.000 kr. højere efter skaden end før skaden. Efter *den foreslåede ændring* vil den samlede indkomst være mellem 180.000 og 240.000 kr. højere efter skaden end før skaden. Beregningerne bygger på forudsætninger, som indgår i eksemplerne fra Politiforbundet m.fl.

I relation til arbejdsskadesikringslovens § 28 bemærker Arbejdstilsynet, at når den fhv. tjenestemand tilkendes tilskadekomstpension, som løber allerede fra det tidspunkt, pågældende bliver afskediget/tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, og som (jf. ovenfor) således kompenseres efter reglerne i tjenestemandspensionsloven

og samtidig kompenseres med en erstatning efter reglerne i arbejdsskadesikringsloven, indfinder der sig en situation med dobbeltkompensation. Denne situation vil fortsat indfinde sig efter den foreslåede ændring.

For at begrænse denne dobbeltkompensation nedsætter arbejdsskadesikringslovens § 28 værdien af erstatningen for tab af erhvervsevne med 2/3 af værdien af det beløb, hvormed tjenestemandspensionen er forhøjet på grund af arbejdsskaden.

Der vil ikke ske ændringer af § 28, som Politiforbundet m.fl. har opfordret til, fordi tjenestemanden fortsat vil få udbetalt både tjenestemandspension og erstatning for tab af erhvervsevne, og det er derfor fortsat relevant at begrænse denne dobbeltkompensation.

Endelig anfører Politiforbundet m.fl., at pensionsbidraget i andre sammenhænge betragtes som en del af bruttolønnen. Arbejdstilsynet bemærker hertil, at når tjenestemænds samlede indkomst skal sammenlignes direkte med lønindkomsten for andre lønmodtagergrupper, er det relevant at tage højde for den løbende opsparing til pension, der sker for såvel tjenestemænd som for andre grupper. For beregningsgrundlaget for erstatning for tab af erhvervsevne er det imidlertid ikke relevant i de situationer, hvor tjenestemanden efter en arbejdsskade ikke mister retten til den fulde pension.”

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets bemærkninger.

I forhold til voldsskedeforsikringen skal jeg indledningsvist bemærke, at voldsskedeforsikringen har til formål at sikre ansatte, der bliver udsat for vold på arbejdet, en lettere adgang til den erstatning, de ellers skulle søge via Erstatningsnævnet eller ved at anlægge civil søgsmål. Forslaget vil ikke ændre ved størrelsen på erstatningerne.

Med forslaget sikres det, som det fremgår af aftalen, at arbejdsgivere forpligtes til at tegne en voldsskedeforsikring *”hvor de ansatte har en særlig risiko for at blive udsat for vold på arbejdet fra borgere, der drages omsorg for. Det vil betyde, at ansatte kan få erstatning efter erstatningsansvarsloven uden at skulle anlægge en sag ved domstolene”*. Det drejer sig primært om ansatte, som arbejder med sårbare borgere med en særlig udad reagerende adfærd, såsom ældre demente, psykisk syge og børn med mentale diagnoser og/eller sociale udfordringer.

Der er derfor ved valget af gruppen af forsikringspligtige arbejdsgivere bl.a. lagt vægt på, at forsikringspligten skal gælde for arbejdsgivere med personalegrupper, som arbejder med at yde omsorg over for særligt udsatte borgere. Arbejdsgivere, som ikke er omfattet af forsikringspligten, kan frivilligt vælge at forsikre sine ansatte efter ordningen, hvis de vurderer, at der er behov herfor. Det vil således være muligt for arbejdspladser inden for fx Kriminalforsorgen og de enkelte politikredse at sikre de ansatte, hvis de konkret vurderer, at det er relevant for dem.

Forslaget ændrer desuden heller ikke ved, at ansatte, der bliver udsat for vold, og som ikke bliver omfattet af ordningen, fortsat kan søge om erstatning via Erstat-

ningsnævnet eller ved civilt søgsmål. Der er således ikke nogen, som vil blive afskåret fra muligheden for at søge om erstatning efter enten den ene eller den anden ordning.

Baggrunden for beslutningsforslag nr. B 46 (2018-29), som danner grundlaget for den foreslåede voldsskedeforsikring, var, at der er personalegrupper som ved udsættelse for – ofte utilsigtet – vold fra plejekrævende borgere, som de drager omsorg for, undlader at benytte sig af muligheden for at søge om erstatning efter reglerne i offererstatningsloven, fordi de ikke ønsker at ødelægge relationerne til de pågældende borgere ved at anmelde borgeren til politiet eller anlægge sag.

Venlig hilsen

Ane Halsboe-Jørgensen
Beskæftigelsesminister